

El Carnaval de Sants

Després d'anys d'ostracisme del Carnaval a Barcelona, a meitat del segle XIX amb la recuperació cultural que va significar la Renaixença, la festa va revifar. I ho va fer fomentada per societats festives formades per grups de xarons, arrauxats i republicans, grups que veien com la transgressió i la sàtira implícita en el carnaval, on el rei era un personatge histriònic, encaixava en els seus ideals. En aquells anys Sants creixia amb l'arribada de les fàbriques i no és d'estranyar que també arribessin tradicions carnavalesques des de Barcelona, com les Festes de la Llum. Eren unes festes que convocades pel boca orella i en les quals els participants deambulaven pels carrers fins acabar a un ball on el beure ocupava un lloc preferent.

CARNAVAL 81

Sants-Hostafrancs-La Bordeta

Dissabte, 28 de febrer de 1981

Matí, a les nou — **Construcció de Carrosses** sobre les DITES DE SANTS al Casinet d'Hostafrancs (Rector Triadó)

Matí, a les onze — **Tallers de Màscares i Disfresses** a les places: Del Sol (Herenio), Can Mantega, Súria i La Farga

Tarda, a dos quarts de dues — **Dinar Popular** al Casinet d'Hostafrancs

Tarda, a dos quarts de cinc — **Cercavila** de Can Mantega a la Plaça Súria

Tarda, a les sis — **Acte Infantil** amb el grup "MARDUIX" a la Plaça Súria

Nit, a dos quarts d'onze — **Ball de Disfresses** amb el grup "JAZZ BAND 7" a la Plaça d'Osca

Camerí de maquillatges a l'Ateneu Enciclopèdic Sempre Avant

COMISSIO CIVICA DEL CARNAVAL 81, DISTRICTE VII

Font: AHSM

Al segle XX es celebraven rues de carnaval per Sants abans de la Guerra Civil, però el triomf del feixisme va significar la prohibició de la festa i la seva desaparició de l'àmbit públic fins més enllà del final de la dictadura. Des de l'any 1977 es van donar intents per recuperar el carnaval a Barcelona amb l'impuls de la Federació d'Associacions de Veïns, aconseguint arrencar un ball al Poble Espanyol, però els intents de retornar el Carnaval a Barcelona els anys següents van ser novament prohibits fins al 1980, quan es va donar un permís limitat a una rua que va sortir de la plaça de Tetuan.

El mateix any 1980 un grup d'amics, entre els quals hi havia el cansalader Jordi-Joan Alsina, van decidir celebrar un ball de disfresses al carrer de Canalejas, desafiant dues prohibicions encara vigents: anar disfressat i reunir-se més de quatre persones a la via pública. Per poder-ho fer els joves van disfressar-se d'amagat als portals de les cases i a les botigues del carrer. Així doncs, quasi per accident, aquest ball a Canalejas es va convertir en el primer acte al carrer del Carnaval a la ciutat. No deixa de ser premonitori que aquest primer Carnaval de Sants fos una iniciativa veïnal, que sorgís des de baix desafiant l'autoritat. L'any següent, quan una Comissió Cívica va impulsar celebracions de carnaval als barris, a Sants amb el suport del Districte ja es va celebrar una rua que va anar de la plaça de Sants a Badal sota el lema "Dites de Sants".

La recuperació del carnaval a Sants es va donar en un moment en què el teixit associatiu del barri creixia i unia esforços. L'any 1976 les principals entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, moltes amb gran tradició assembleària, havien començat a treballar en xarxa amb la creació, encara no oficial, del Secretariat d'Entitats. Eren anys de lluites col•lectives per aconseguir millores per als barris. Anys del Salvem Sants dia a dia o del Quan convé guanyem Cotxeres. Per això no ens ha d'estranyar que el Carnaval de Sants fos des d'un bon principi una festa participativa, creativa i reivindicativa.

Cotxeres de Sants, el centre cívic guanyat pel veïnat, es va convertir en el bressol del Carnaval santsenc i les entitats, en la seva ànima. Aquest fet es va reforçar quan l'organització del Carnaval de Sants va ser assumida pel Secretariat l'any 1985. Així doncs, mentre Barcelona maldava per trobar un model de Carnaval i les administracions feien els possibles per fomentar la participació des de dalt, a Sants es va anar afermant un Carnaval artesà creat pels seus veïns i veïnes, una festa que ja des dels inicis va servir per crear comunitat i teixir complicitats entre veïns, un model de Carnaval que ens explica també un model de societat, amb una organització més horitzontal.